

L'activitat econòmica a Granollers i al Vallès: reptes i oportunitats

Eduard Jiménez (economista)

Manel Larrosa (arquitecte i urbanista)

43

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
28 (2024), 7-41

Resum: La industrialització que va tenir lloc a Barcelona, Terrassa, Sabadell i Mataró va experimentar, ja fa més de setanta anys, una dispersió i un canvi de localització de l'activitat productiva. Avui, l'eix de l'AP-7 mostra una concentració industrial que ha superat els vells nuclis i ha aportat un nou pes a ciutats com Granollers o Sant Cugat del Vallès, però també a altres municipis del Vallès. Aquesta transformació suposa una nova configuració de l'activitat econòmica, en què municipis com Granollers o altres poblacions emergents poden tenir un nou paper, i de tot plegat se'n poden treure algunes conclusions. En aquesta ponència, s'analitza de forma comparativa la localització de l'activitat econòmica de Granollers i altres ciutats mitjanes del Vallès (Sabadell, Terrassa, Sant Cugat del Vallès) per fer ressortir les especificitats del cas de Granollers i les oportunitats i els reptes que se'n deriven.

Paraules clau: activitat econòmica, ciutats, Granollers, Vallès.

Abstract: The industrialization that took place in Barcelona, Terrassa, Sabadell and Mataró experienced more than seventy years ago a dispersion and change in the location of productive activity. Today, the axis of the AP-7 shows an industrial concentration that has surpassed the old industrial centers and brought a new weight to cities such as Granollers or Sant Cugat del Vallès, but also to other municipalities in the region of Vallès. This transformation meant a new configuration of economic activity in which municipalities such as Granollers or other emerging towns can play a new role, and some conclusions can be drawn from all of this. In this article, the location of the economic activity in Granollers and other medium-sized cities in the region of Vallès (Sabadell, Terrassa, Sant Cugat del Vallès) is analyzed in a comparative way, to highlight the specifics of the case of Granollers and the opportunities and the challenges that arise from it.

Keywords: economic activity, cities, Granollers, Vallès.

Data de recepció: 11 gener 2024; versió definitiva: 29 gener 2024.

DOI: <https://doi.org/10.60940/ponenciesn28id424385>

1. Introducció: Les ciutats tenen identitat en l'activitat econòmica

Les identitats actuals de les capitals del Vallès són fruit d'una llarga inèrcia que comença amb el creixement de fa cinquanta anys i segueix posteriorment amb la integració a l'economia europea. En aquest procés, el paper de les capitals ha contrastat amb el conjunt comarcal, ja que molts nuclis rurals han passat a ser centres d'activitat industrial, com molt bé recollia la ponència de Joaquim Solà i Xavier Sáez recentment.¹ Aquest fet ha canviat el lideratge de les ciutats capitals de comarca, en aquest cas de Terrassa, Sabadell i Granollers, l'evolució de les quals ens interessa destacar. El canvi ja assoleix prou perspectiva històrica per fer-ne un retrat i un balanç i per entendre si avui es poden efectuar viratges o reorientacions de cara al futur.

En aquest temps, ciutats com Terrassa, Sabadell i Granollers han renovat profundament els nuclis interiors, han crescut en barris cap a la perifèria i han ampliat població. És cert que els nuclis del seu entorn ho han fet encara més, tant els petits industrials com els més residencials, i a la vegada municipis mitjans destaquen lluint capitalitat, com és el cas de Mollet del Vallès, Cerdanyola del Vallès i Sant Cugat del Vallès.

Anem, però, a les dades actuals de l'activitat econòmica de Sabadell, Terrassa, Granollers i Sant Cugat del Vallès, i incorporem-hi altres capitals comarcals dins la regió, com Mataró, així com les dades de la mateixa capital, Barcelona. Ho farem a partir de la dimensió urbanística, prenent com a dada la superfície dels immobles per a usos d'activitat econòmica que figura en el cadastre immobiliari (Taula 1).

Taula 1. Superfície per a usos d'activitat en les capitals metropolitanes i altres ciutats

	m ² industrials / hab.	m ² oficines / hab.	m ² comercials / hab.	suma m ² activitat / hab.
Sabadell	11	2	6	19
Terrassa	12	2	7	21
Mataró	10	2	7	19
Sant Cugat del Vallès	7	10	5	21
Granollers	24	4	10	38
Barcelona	3	5	6	14
Província BCN	13	3	5	22

Font: Cadastre immobiliari, dades any 2021.

¹ Joaquim Solà i Xavier Sáez (2020): «La indústria al Vallès (2000-2018): evolució recent i situació actual», *Ponències. Revista del Centre d'Estudis de Granollers*, 24, p. 31-62. <https://raco.cat/index.php/Ponencies/article/view/367683>.

Tal com es veu a la Taula 1, Terrassa, Sabadell i Mataró ofereixen un perfil molt coincident, resultat de la reconversió de velles ciutats tèxtils, amb processos paral·lels. No obstant això, Granollers, que ha tingut una expansió industrial més recent, presenta un altre panorama i, per contrast, el municipi de Sant Cugat del Vallès emergeix amb força.

Avui, les xifres de sostre industrial de Terrassa i Sabadell són inferiors a la mitjana de tota la província, i també ho són les d'oficines i en el conjunt de l'activitat econòmica. Van ser centres industrials i econòmics, però difícilment es pot sostenir que avui dia ho siguin si se situen per sota de la mitjana de tota la província. I, per contrast, Granollers guanya les dues velles capitals industrials en tots els tipus d'activitat econòmica per habitant i quasi les duplica en valors de conjunt. Especialment significatiu és el seu pes comercial, fruit d'un centre potent i sense el paper d'algunes superfícies comercials perifèriques com hi ha a Terrassa i Sabadell.

Tampoc Barcelona s'escapa del declivi, ja que els seus valors industrials són residuals, tot i que en oficines destaca, però en comerç assoleix xifres com les de les dues capitals occidentals, per sota de Granollers. Segurament, la seva dinàmica econòmica s'explica per serveis i administracions al marge de les tres categories d'immobles recollides en la comparació.

En els valors d'oficines cal esmerçar-hi una atenció especial. Tendim a pensar que això és cosa de les grans capitals, però resulta que Granollers dobla en sostre per habitant les dues capitals occidentals i s'acosta a Barcelona, i Sant Cugat duplica Barcelona. Caldria reconèixer que avui l'activitat econòmica no són només fàbriques o magatzems, sinó que hi ha molta activitat en

Mapa 1. L'àmbit del Vallès respecte de Barcelona, amb els principals nuclis urbans i l'eix de l'AP-7, centre de la vall prelitoral. Font: elaboració pròpia a partir de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

L'Eix Macià i el Parc de Catalunya, una nova centralitat de Sabadell endegada en els primer anys 1990. Fotografia: Ajuntament de Sabadell.

immobles, tipus oficina, en serveis lligats al món manufacturer i als serveis en general, i que no tots radiquen a la capital. Terrassa, Sabadell o Mataró han estat alienes a aquest fet de modernització. Tot i algun intent, com és el cas de l'Eix Macià de Sabadell, en conjunt les oficines no han passat de les localitzacions antigues, o aquestes ciutats no han sabut generar sòl per a aquesta activitat, una activitat que existeix i que no és monopoli de la capital catalana. Ser ciutats de més de dos-cents mil habitants té avui un preu d'envelliment, que no paguen les altres ciutats com Granollers o Sant Cugat, o Barcelona per ser capital. En la cursa econòmica, paradoxalment, la inèrcia històrica hauria estat un factor més negatiu que ser capital recent, o una capitalitat comercial hi hauria estat més sòlida.

Oficines, o veritable nova activitat econòmica, no són el parc comercial de Sant Pau de Riu Sec a Sabadell, ni la previsió logística dels Bellots a Terrassa. Oficines són, més aviat, un potent entorn urbà, o de façana metropolitana, com han jugat Sant Cugat del Vallès amb l'AP-7, Cerdanyola del Vallès al Parc de l'Alba, o Granollers per tradició de ciutat de serveis amb un ampli entorn d'irradiació, amb una consolidada capitalitat comarcal.

2. La riquesa urbana de les ciutats

Si la riquesa de les nacions és el títol d'un reconegut llibre d'economia² i un concepte econòmic, podem ara comparar les riqueses de les ciutats. Ens hi aproximem a partir dels valors cadastrals actuals i ho centrem en el capital immobiliari. La Taula 2 ens aporta les dades del 2021.

² Adam Smith (1991 [1776]): *Indagació sobre la naturalesa i les causes de la riquesa de les nacions*, Barcelona, Ed. 62, Diputació de Barcelona.

Taula 2. Valors urbans cadastrals totals i destinats a l'activitat econòmica

	Total base fiscal milers €	Total suma activitats* milers €	Habitants	Total milers €/ hab.	Total activitats milers € / hab.
Sabadell	9.762.835,04	1.931.584	216.204	45	9
Terrassa	9.106.317,80	1.593.192	223.011	41	7
Sant Cugat del Vallès	8.809.228,36	1.364.834	94.012	94	15
Granollers	2.161.800,87	662.376	62.475	35	11
Mataró	6.258.193,56	1.091.447	129.120	48	8
Barcelona	120.541.708,52	20.587.593	1.636.732	74	13

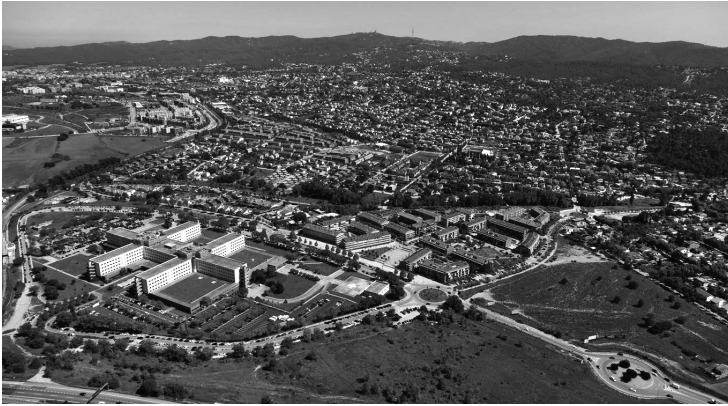
Font: Cadastre, dades 2021.

* Indústria, comerç i oficines

Entre els valors totals i els dels edificis d'activitat (indústria, comerç i oficines) quedaria el conjunt del parc residencial, el qual constitueix la major part del capital immobiliari. En els totals respectius de les ciutats de Terrassa i Sabadell, amb una població que és de l'ordre d'un octau de la barcelonina, s'assoleixen uns valors en els quals la capital catalana és més rica en pràcticament un 70 % més en mitjana per habitant. Els seus 74.000 euros per habitant destaquen per damunt dels 45 i 41, respectivament. Aquest fet ha de ser reconegut com un factor d'acumulació històrica i de capitalitat. Si aquest factor és de llarga onada, els valors de Sant Cugat del Vallès ja són més sorprenents, per tractar-se d'una població jove que ha crescut en els darrers quaranta anys. El seu valor per habitant més que duplica les capitals del Vallès Occidental (94, respecte a 45 i 41), i sobrepassa àmpliament Barcelona (94 respecte a 74). El punt decisiu és el nou habitatge, per nou i per més car, però també sobresurt en les activitats. Podem, doncs, constatar que l'acumulació de capital immobiliari dels darrers anys a Sant Cugat del Vallès ha estat un objectiu i un destí sense comparació possible amb altres llocs.

Mataró, com ja s'havia plantejat, segueix molt paral·lelament la situació de Terrassa i Sabadell, però també en aquest punt Granollers destaca. Els seus valors són inferiors en el total (i en residència, per tant), però no en activitats respecte als de Terrassa i Sabadell; senyal que en el seu creixement i presència a la regió ha predominat el paper de localització d'activitat que el residencial. Però és novament en l'activitat que el cas de Sant Cugat del Vallès s'emporta el premi: dobla Terrassa en capital per habitant i és un 60 % superior a Sabadell. Avui dia, Sant Cugat del Vallès, amb una població que és menys de la meitat de les de Sabadell o Terrassa, assoleix un capital total que s'hi acostava molt i que multiplica per quatre el total de Granollers, amb una població que és de l'ordre d'un 50 % més.

Aparentment, tot es mou lentament en l'evolució de les ciutats, però constatem que amb l'anàlisi d'unes poques dècades, tres o quatre com a màxim,

Sant Cugat del Vallès constitueix una polaritat fortament emergent, amb una façana clau a l'AP7. Fotografia: Kayak.

els canvis han estat molt dinàmics. Són geopolítica. Però hem de subratllar que les decisions i reorientacions d'aquesta política de llarga durada neixen en mecanismes de govern local i en previsions de gran escala territorial, com els plans del mateix nom. La gestió del dia a dia, l'urbanisme, pot ignorar del tot l'evolució del vaixell, però aquest manté una orientació i un rumb sobre el qual, tanmateix, es pot actuar.

En les darreres dècades, tant Sabadell com Terrassa han mantingut una mirada molt més concentrada sobre el creixement residencial, amb alguns barris del tot nous, però han descuidat l'atenció sobre activitat, potser creient que això volia dir només polígons industrials, quan l'escenari és molt més complex. Podem constatar que Granollers i Sant Cugat del Vallès almenys s'han mogut en un marc més ampli, o que la situació geogràfica, en el cas de Sant Cugat, li ha atorgat opcions que altres no tenien, com per exemple una previsió de creixement enorme i sense comparació amb ningú més (façanes a l'AP-7). Ens podem preguntar: «Es pot canviar tot aquest rumb per simple voluntat?». En absolut, però entre la inèrcia i la utopia hi ha un camp de gestió important, en el qual l'activitat i la superació de la simple ciutat residencial, que vol dir ciutat dormitori en els casos de Terrassa i Sabadell, hi ha un gran camp a recórrer.

A la pregunta política «quin és el seu model de ciutat?», s'acostuma a respondre «amb una dosi de serveis públics», és a dir, amb redistribució; però la resposta ha d'incorporar la producció, la creació de recursos i la complexitat social. Si les alcaldies fan de president d'associació de veïns local, la mirada és curta i només redistributiva. Si, per contra, fan de veritable alcaldia, és obligada i prestigiosa una mirada més completa; una mirada, però, que se'ls demana poc sovint, tot i que és determinant a mitjà i llarg termini. Possible-

ment l'èxit de Granollers i una relativa bona posició (almenys situada a mig camí entre les velles capitals industrials de Sabadell i Terrassa) i de Sant Cugat obeeix a inèrcies que no han estat planificades ni gaire conscients, però que han funcionat. Caldria, a la vista de la situació, plantejar un grau possible de política estratègica que es traduisi i s'apliqués després en acció urbanística.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
28 (2024), 7-41

Vista de Terrassa a redós de Sant Llorenç del Munt, que constitueix un fort element d'identitat per a la ciutat. Fotografia: MónTerrassa.

3. Trenta anys de mutació de la ubicació laboral

En l'apartat anterior comparàvem les diferències de la presència del sostre construït en activitats econòmiques. Compararem ara l'evolució del mercat laboral com a expressió de la seva activitat i de la capacitat econòmica de les ciutats (Taula 3). La mutació de trenta anys, des del 1991, és notable, i ens indica la trajectòria de fons que vivim.

Taula 3. Evolució dels llocs de treball i ocupació dels residents

(valors en milers)

	1991		2021		1991		2021		1991		2021	
	Terrassa	Sabadell	Mataró	Sant Cugat	Barcelona	Granollers	Terrassa	Sabadell	Mataró	Sant Cugat	Barcelona	Granollers
Llocs de treball localitzats (a)	53	72	63	74	36	51	14	62	761	1098	25	33
Població ocupada resident (b)	55	92	69	88	37	52	16	41	624	681	20	26
Diferència llocs localitzats - residents	-2	-20	-6	-14	-1	-1	-2	21	137	417	5	7
% cobertura llocs de treball (a/b)	96	78	91	84	97	98	88	151	122	161	125	127

Font: IDESCAT.

La configuració laboral mostra el mateix camí que l'evolució del sostre construït, vista anteriorment, en una realitat de desaparició de les ciutats industrials tèxtils, i en contrast amb l'evolució d'altres municipis. L'obertura laboral fa que totes les ciutats absorbeixin ciutadans exteriors que hi arriben a treballar. I aquest valor seria signe de capitalitat i fet metropolità. Amb dades del període 1991-2021, aquesta dinàmica sembla imparabile, si comparem el nombre de treballadors forans sobre els residents que treballen al municipi. Una ciutat com Terrassa passa del 23 % inicial al 43 %, com ara Mataró (del 23 % al 44 %); Sabadell, més oberta, canvia del 35 al 61 %, amb valors semblants a la ciutat de Barcelona (del 46 al 60 %). Granollers, però, passa del 99 % al 157 %; és a dir, la ciutat tenia, de partida, un treballador forà per cada un de propi que es quedava, i ara ja és més d'un i mig de forà. Sant Cugat del Vallès, si ja era d'obertura plena, amb un 133 % inicial, el 2011 ja era del 221 %: més de dos treballadors forans per cada un de local que es mantenia al municipi. La dissolució del marc local com a àmbit laboral queda molt palesa en la dinàmica dels darrers anys, un ritme que no ha estat homogeni, sinó amb centres molt àgils, com és el cas de Sant Cugat.

Vista de Granollers amb el polígon Jordi Camp que s'estén a l'altra banda del riu Congost en primer terme. Fotografia: Associació d'Empresaris i Propietaris dels Polígons Industrials El Congost i Jordi Camp.

Ciutats dormitori o el desequilibri de les funcions territorials

Tot i la mobilitat, un aspecte clau a comparar és el nombre de residents amb feina i els llocs de treball al mateix municipi, ocupats tant per locals com per forans, perquè aquesta xifra ens mostra la capacitat d'activitat de cada ciutat. Doncs bé, a data 2021, municipis com Terrassa i Sabadell incrementen el seu dèficit de llocs de treball respecte a trenta anys enrere: Terrassa, del miler als 20.000; Sabadell, dels 6.000 als 14.000. Mataró aconsegueix mantenir un cert equilibri; Granollers, per contra, incrementa lleugerament el seu escreix, i Sant Cugat del Vallès, que n'era deficitari a l'inici, passa a

un escreix de 21.000. Finalment, Barcelona dispara l'escreix, arribant als 417 llocs de treball per sobre dels residents ocupats.

En les capitals del Vallès Occidental, aquests valors absoluts de dèficits són una proporció important respecte als valors de la població ocupada resident. Si Terrassa, de partida, oferia lloc de treball a una proporció del 96 % de la seva ciutadania, trenta anys després només ho feia al 78 %, talment com passar de quasi tothom a tres quartes parts de la població. En aquests trenta anys, Sabadell també redueix la proporció de llocs de treball respecte del nombre de residents ocupats, del 91 al 84 %, mentre que Mataró es manté fins al 98%. Però, en la cursa, altres ciutats han seguit processos inversos, com Sant Cugat del Vallès, que n'oferia el 88 %, però ha passat al 151 %, i Barcelona i Granollers, que han mantingut el llinar, però Granollers amb una quarta part més de llocs de treball oferts respecte a la demanda de locals ocupats (i Barcelona amb un 60 % més).

Totes les ciutats han crescut en població resident, però no totes han estat capaces de fer una oferta laboral equiparable i, en aquest camí, ciutats com les velles capitals tèxtils, Terrassa i Sabadell, han esdevingut ciutats dormitori, sense plantejar-se cap alternativa, simplement deixant fluir la inèrcia de la realitat, deixada com a desconeguda i ignorada. Observem, així, l'evolució diferencial entre llocs de treball i residents ocupats (Taula 4).

Taula 4. Evolució dels diferencials entre llocs de treball i residents ocupats, 1991-2021

	Llocs de treball	Residents ocupats	Diferència
Terrassa	36 %	67 %	-31 pp
Sabadell	17 %	28 %	-11 pp
Mataró	42 %	41 %	+1 pp
Sant Cugat	343 %	156 %	+187 pp
Barcelona	44 %	9 %	+35 pp
Granollers	32 %	30 %	+2 pp

Font: IDESCAT.

Tradicionalment, les ciutats han decidit en els seus plans generals urbanístics si creixien amb algun nou barri o un polígon industrial més. Aquest simplisme d'opcions no resol el problema que hem vist, perquè el que caldria seria intentar situar-se en la mitjana de la regió, ser-hi plenament presents. En els darrers anys, Terrassa i Sabadell han perdut clarament posició en aquesta mitjana. Granollers no ha fet el salt endavant de Sant Cugat del Vallès, ni físicament el podria haver fet, però ha mantingut una capitalitat notable, encara que Barcelona i Sant Cugat destaquin. Tanmateix, cal anar amb compte, perquè el cas de Sant Cugat arriba cada cop més al seu sostre de possibilitats.

4. Un fort impacte en les capacitats municipals

Hem vist com d'interrelacionats estan en grans ciutats metropolitanas els espais per activitats, la riquesa immobiliària i la localització del mercat de treball. És raonable preguntar-se si això té efectes en els recursos municipals? Doncs els té, i de molt notables. Amb l'actual model de finançament municipal, en què una part notable dels ingressos provenen tant de l'IBI per a usos d'activitat com de la transferència de l'Estat per estimació de l'IAE, és totalment lògic que aquest impacte sigui molt gran. Compararem, per a dades del 2021, els ingressos derivats d'aquests elements (Taula 5).

Taula 5. Impacte de la localització d'activitat en les finances locals, 2021

	Tipus IBI urbana	Estimació ingressos IBI per activitat (milions €)*	Ingressos liquidats IAE (milions €)	% s / ingressos tributaris totals	Ingressos per activitats / hab. (€)
Sabadell	0,5223	10,1	6,8	15,6 %	78,1
Terrassa	0,7245	11,5	8,6	17,1 %	90,3
Sant Cugat del Vallès	0,528	7,2	4,8	13,3 %	127,7
Granollers	0,899	6,0	4,7	24,8 %	170,5
Mataró	0,5955	6,5	4,2	15,9 %	82,9
Barcelona	0,66	135,9	102,3	18,2 %	145,5

Font: Elaboració pròpia en base a AIREF i MHFP.

* L'estimació de l'IBI per activitat no inclou el coeficient d'increment del 10 % que puguin aplicar els municipis.

Com en alguns dels àmbits anteriors, veiem que la posició de Sabadell i Terrassa, en aquest cas, juntament amb Mataró, és similar. I que es troben lluny, molt lluny, dels ingressos per habitant i any relacionats directament amb l'activitat econòmica de Sant Cugat del Vallès i Barcelona, i ja no diguem de Granollers. Les diferències, en algun cas cridaneres, en el tipus d'IBI, s'expliquen segurament més pels diferents calendaris de revisió dels valors que no pas per una política fiscal pròpia; però caldria contrastar si els casos extrems de Sant Cugat del Vallès i Granollers no són opcions més explícites del govern local. Comprovem que aproximadament 1 de cada 7 euros dels ingressos tributaris municipals prové de la localització urbana de l'activitat econòmica, i que el seu pes es trasllada directament a diferències rellevants d'ingressos per habitant.

Potser un cas a part és Granollers, capital on 1 de cada 4 euros prové de l'activitat econòmica i que assoleix uns ingressos per habitant molt superiors a la resta, fins i tot prop d'un 20 % superiors a Barcelona. Recordem que és el municipi, d'entre els estudiats aquí, que més metres quadrats per habitant disposa d'usos d'activitat i, de forma simultània, en usos industrials com oficines i comercials.

Aquestes diferències en els ingressos ordinaris han de tenir, òbviament, conseqüències en la quantitat i qualitat dels serveis que presten els municipis. I també en la seva capacitat de transformació. La millor il·lustració de la manera com aquestes diferències tenen impacte en les capacitats locals el podem trobar en la inversió total (inversió real + transferències de capital) que han fet els municipis. La inversió municipal pot, tanmateix, finançar-se amb endeutament, però aquesta, d'una manera o una altra, està condicionada pels ingressos ordinaris de la hisenda local. Si acumulem la inversió liquidada del darrer decenni del qual hi ha dades, trobem els resultats següents (Taula 6).

Taula 6. Inversió municipal per habitant acumulada, 2011-2020 (€)

Sabadell	943
Terrassa	836
Sant Cugat del Vallès	1.901
Granollers	1.339
Mataró	912
Barcelona	2.917

Font: AIREF, liquidació EELL.

Sabadell, Terrassa i Mataró tornen a tenir una posició semblant, amb una inversió per habitant acumulada propera als 1.000 euros. Granollers està més d'un 30 % per sobre, Sant Cugat del Vallès duplica la xifra i Barcelona la triplica.

Certament, les diferències constatades poden atribuir-se en part al model de finançament municipal (és segur en el cas de Barcelona i la seva participació en els ingressos de l'Estat), però no només ni fonamentalment. També intervé aquí la creixent especialització municipal —acusada en el Vallès— entre municipis residencials i municipis de localització d'activitat, juntament amb la total absència de mecanismes reals de cooperació territorial, del tipus àrees urbanes.

En qualsevol dels casos cal canviar el rumb. Terrassa i Sabadell han de construir, conjuntament, capitalitat i localització de l'activitat. I és menester trobar les oportunitats, els projectes i els espais per fer-ho. I aquesta no és una qüestió aliena ni a l'actual debat sobre infraestructures ni al requeriment d'una governança pròpia del territori.

5. Conclusió

El quadre de xifres aportades en diversos aspectes, que van des de l'activitat emplaçada fins al capital immobiliari i l'oferta d'ocupació, presenta Grano-

llers com un cert cas de prou èxit en comparació amb altres ciutats, com són les dues capitals industrials històriques del Vallès, Terrassa i Sabadell, Mataró al Maresme i amb lligams a Granollers, una ciutat emergent com és Sant Cugat del Vallès i sempre amb el referent de Barcelona al fons i a una certa distància. Aquesta valoració ha estat feta des de fora de Granollers (els autors som sabadellencs) i indica, des de la nostra perspectiva, com de mudable és el destí de les ciutats en una perspectiva de dècades. En el cas de Sabadell i Terrassa, ens impulsa a preguntar-nos què hi podem fer. Granollers gaudeix d'una inèrcia positiva combinada, no ens atrevim a dir en quina proporció, amb actuació conscient i planificada; però el bon punt actual no es contradiria amb una formulació d'opcions a mitjà termini que en consolidessin la bona salut.